

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/53/2014
Identifikačné číslo spisu: 4612010156
Dátum vydania rozhodnutia: 28.10.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:4612010156.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika v trestnej veci proti obvinenému A. R. a spol., pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20, § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 2 T 72/2012, prerokoval na neverejnom zasadnutí 28. októbra 2014 v Bratislave dovolanie obvinenej G. R. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 7. mája 2013, sp. zn. 2 To 23/2013, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej G. R. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 30. januára 2013, sp. zn. 2 T 72/2012, boli obvinení A. R. a G. R. uznaní za vinných zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20, § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaní A. R. a G. R. (predtým L.), ako rodičia maloletých detí A. R., narodeného XX. C. XXXX, A. R., narodenej XX. G. XXXX a G. R., narodeného XX. C. XXXX v období od septembra 2010 až do 13. júna 2011 v L., okres Topoľčany, v obytnom priestore unimobunky na ulici E.E. XXX, kde spolu s deťmi žili, obžalovaní neprimerane bili maloleté deti A., A., G. R. opaskom a palicou, čím im spôsobili na tele podliatiny, modriny a škrabance, pričom maloletému G. v presne nezistený deň v mesiaci máj 2011 spôsobili stredne ťažký úraz - pomliaždenie lebky vpravo, tržno-zmliaždenú ranu v oblasti drieku, ktorá vznikla pôsobením plošného úzkeho predmetu o šírke 3-4 cm, tiež maloletým odopierali nevyhnutnú osobnú starostlivosť, ošatenie, hygienu tým, že maloleté deti chodili v zimných mesiacoch nedostatočne oblečené, bez ponožiek, bez spodného prádla, nosili oblečenie pre dospelých a časti oblečenia mali prichytené igelitovými taškami zošúľanými do šnúry alebo prichytené špagátom, v dôsledku nedostatočnej hygieny a rodičovskej starostlivosti deti značne zapáchali, boli špinavé, zavšivavené, v ich obydlí - unimobunke, kde obžalovaní s deťmi žili sa pohybovali potkany, pričom maloletých A. a G. tieto hľadavce i uhrýzli, deťom vulgárne nadávali, čím obžalovaní nedostatočnou starostlivosťou ohrozovali fyzické a psychické zdravie svojich maloletých detí a táto nedostatočná starostlivosť mala negatívny

vplyv na ich psychický a fyzický vývoj, deti boli podvyživené a konanie zo strany svojich rodičov pociťovali ako ťažké príkorie.

Za to bola G. R. odsúdená podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. g/, § 37 písm. m/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a pre jej výkon bola podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podala obvinená odvolanie, o ktorom Krajský súd v Nitre rozhodol rozsudkom 7. mája 2013 pod sp. zn. 2 To 23/2013 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste. Podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 36 písm. g/ Tr. zák. uložil G. R. trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a pre jej výkon ju podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. V zostávajúcich častiach rozsudok okresného súdu zostal nedotknutý.

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Nitre podala obvinená dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu. Tento mimoriadny opravný prostriedok oprela o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. t. j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinená vo svojom dovolaní uviedla, že sociálne a ekonomické postavenie ich rodiny, v akom sa nachádzali, bolo na úplnom dne ľudskej spoločnosti. Tento stav obvinená, podľa jej názoru, nemohla nijakým spôsobom odvrátiť jednak z dôvodu, že svoje rozumové schopnosti, danosti správať sa v spoločnosti a aj vo vzťahu k výchove maloletých detí hodnotí na úrovni samého dna, ale najmä z dôvodu, že vo vzťahu k obvinenému A. R. bola vo vzťahu totálnej podriadenosti, z ktorého vzťahu podriadenosti jej nebolo umožnené sa vymaniť. Ak nechcela trpieť obvinená, museli trpieť deti a tomu zabrániť nemohla. Preto podľa názoru obvinenej tu nešlo z jej strany o žiadny úmysel.

Obvinená uvádza, že v konečnom dôsledku žiadne vážnejšie zásahy do psychiky či duševného stavu ich detí nenastali.

V samom závere dovolania obvinená poukazuje na skutočnosť, o ktorej bolo rozhodnuté v dovolacom konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 69/2013 dňa 16. decembra 2013, ktoré dovolanie podal spoluobvinený A. R., a to na chybu v odsudzujúcom rozsudku, teda skutok spáchaný závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas.

Obvinená preto navrhla, aby najvyšší súd vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre bol porušený zákon v jej neprospech a to v ustanovení § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., za použitia ustanovenia § 138 písm. b/ Tr. zák., aby súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 7. mája 2013, sp. zn. 2 To 23/2013, ako aj Okresného súdu Topoľčany z 30. januára 2013, sp. zn. 2 T 72/2012 zrušil a prikázal tomuto súdu, aby v potrebnom rozsahu vec znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote, na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať, ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Reagujúc na dovolacie námietky obvinenej je potrebné uviesť, že vzhľadom k tomu, že výsledky dokazovania v predmetnej trestnej veci spoľahlivo preukázali spôsob protiprávneho konania jednak obvinenej, ale aj obvineného A. R., oba konajúce súdy nemali pochybnosti v otázke posúdenia subjektívnej stránky ich konania a naplnenia zákonných znakov zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že obvinená prostredníctvom odôvodnenia dovolania napáda aj správnosť skutkových zistení.

Správnosť skutkových zistení však nie je možné napadnúť inštitútom dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, pretože takýto dôvod tu nie je daný.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb, ale nie k revízií skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy a preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písmeno i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa.

Znamená to teda, že v posudzovanej trestnej veci je pre dovolací súd rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinená spáchala skutok tak, ako je tento vymedzený v tzv. skutkovej vete rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 30. januára 2013, sp. zn. 2 T 72/2012, pretože odvolací súd v rozsudku napadnutom odvolaním obvinenej skutkové zistenia žiadnym spôsobom nemodifikoval.

Preto dovolacia námietka obvinenej smerujúca k tomu, že podľa jej názoru nebola naplnená subjektívna stránka jej protiprávneho konania, je neopodstatnená.

Najvyšší súd však považuje za potrebné uviesť, že subjektívnu stránku spáchaného trestného činu (čiže vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému skutku) nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní.

Poukazom na subjektívnu stránku spáchaného trestného činu (úmysel) sa teda potom dovolateľ v rámci svojich námietok, vlastne len iným (zastretým) spôsobom, snaží dosiahnuť zmenu v skutkových zisteniach a ich hodnotení súdmi prvého a druhého stupňa a ich nahradenie svojou vlastnou verziou skutkového stavu.

V rozsudku okresného súdu popísanému skutkovému stavu, ale bez akýchkoľvek pochybností, zodpovedá právny záver vyjadrený v posúdení skutku obvinenej ako zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., pretože takýto čin spáchala závažnejším spôsobom konania t. j. po dlhší čas (§ 138 písm. b/ Tr. zák.).

Konanie po dlhší čas pripadá do úvahy nielen pri pokračovacích trestných činoch, ale najmä pri trvácich trestných činoch, t. j. vtedy, keď sa udržiava protiprávny stav po určitú dobu. Prítom dĺžku časového úseku, ktorý je možné považovať za dlhšiu dobu, je treba posudzovať predovšetkým na základe intenzity konania obvinenej a závažnosti trestného činu. Inak povedané, ide o také konanie obvinenej, ktoré zasahuje do zvlášť významnej sféry práv poškodeného a je vyjadrené aj zákonom ustanovenou trestnou sadzbou, ktorá vlastne tak vyjadruje dôležitosť a mieru záujmu, akú spoločnosť má na ich ochrane.

V tomto konkrétnom prípade trestná sadzba v základnej skutkovej podstate trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby je v rozpätí 3 - 8 rokov a vyjadruje tak výrazný záujem spoločnosti na ochrane dotknutých osôb. V tomto konkrétnom prípade, na ochrane detí pred bitím, ponižovaním, odopieraním starostlivosti a inými protiprávnymi konaniami páchatel'ov.

Správne a v súlade so zákonom preto oba sudy nižšieho stupňa posúdili konanie obvinenej aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty tohto trestného činu s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/, pretože protiprávne konanie obvinenej spolu s obvineným A. R. trvalo 10 mesiacov, čo vzhľadom na vyššie uvedené je už bezpochyby treba považovať za konanie trvajúce dlhšiu dobu.

Z uvedeného potom vyplýva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním obvinenej nespočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku ani na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení a preto ňou uvádzaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je daný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd preto pre evidentné nesplnenie podmienok dovolania podľa § 371 Tr. por. odmietol dovolanie obvinenej na neverejnom zasadnutí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.